
THE
LAST STEP

DEEL II

DREMPEL 9

De Laatste Stap

Als kinderen geloven we dat de wereld eindigt waar onze blik eindigt.

De heuvel voorbij het dorp.

De straat voorbij de wijk.

De horizon voorbij de zee.

We denken dat de grens samenvalt met wat we kennen.

Dan groeien we op.

En we ontdekken dat de belangrijkste randen niet geografisch zijn.

Ze zijn innerlijk.

Vele jaren lang stelde ik me mijn leven voor als een geheel van bereikbare gebieden.

Een baan.

Een positie.

Een doel.

Een project.

Telkens wanneer ik een doel bereikte, verscheen er een ander.

Telkens wanneer ik een grens overstak, vond ik een nieuwe.

In het begin was het opwindend.

Het leek een vorm van vooruitgang.

Toen begon ik iets op te merken.

Het waren niet de mijlpalen die me veranderden.

Het waren de overgangen.

Het moment waarop ik de bekende bodem verliet en mijn voet zette op iets dat ik niet langer beheerste.

Daar gebeurden de belangrijke dingen.

Altijd daar.

Nooit in de zekerheid.

Altijd op de rand.

De rand is een bijzondere plaats.

Hij behoort niet tot het verleden.

Hij behoort niet tot de toekomst.

Het is een dunne lijn waar de zekerheden eindigen en de mogelijkheden beginnen.

Daarom is hij beangstigend.

En daarom is hij kostbaar.

Ik heb veel randen overgestoken in mijn leven.

Sommige professioneel.

Sommige persoonlijk.

Sommige onzichtbaar voor iedereen behalve voor mij.

De dag waarop ik een zekerheid losliet.

De dag waarop ik een grotere verantwoordelijkheid aanvaardde.

De dag waarop een ziekte de betekenis van de tijd veranderde.

De dag waarop een verlies de betekenis van de liefde veranderde.

Telkens was het mechanisme hetzelfde.

Eerst de angst.

Dan de twijfel.

Dan de stap.

Ten slotte de ontdekking.

Met het verstrijken der jaren heb ik geleerd dat bijna alle belangrijke dingen voorbij de rand leven.

De liefde leeft voorbij de rand van de controle.

Het vertrouwen leeft voorbij de rand van de angst.

De groei leeft voorbij de rand van de gewoonte.

De vrijheid leeft voorbij de rand van de zekerheid.

En de betekenis leeft voorbij de rand van het ego.

Dit betekent niet dat de rand comfortabel is.

Hij is het nooit.

Niemand steekt werkelijk een innerlijke grens over zonder iets te betalen.

Je moet overtuigingen achterlaten.

Gewoonten.

Identiteiten.

Achterhaalde versies van jezelf.

Elke transformatie vereist een onthechting.

En elke onthechting brengt een vorm van pijn voort.

Daarom verkiezen veel mensen te blijven.

Niet omdat ze zwak zijn.

Omdat ze de prijs begrijpen.

Het probleem is dat ook blijven een prijs heeft.

Een minder zichtbare prijs.

Maar reëel.

De prijs van de gemiste mogelijkheid.

Van het niet geleefde leven.

Van de vraag zonder antwoord.

Soms heb ik me afgevraagd wat er zou zijn gebeurd als ik vaker voor voorzichtigheid had gekozen.

Waarschijnlijk zou ik minder fouten hebben gemaakt.

Ik zou minder hebben geleden.

Ik zou minder risico's hebben genomen.

Maar ik zou een ander mens zijn geworden.

Misschien meer beschermd.

Zeker minder volledig.

Want telkens wanneer we een rand oversteken, wordt ons eindelijk een deel van de werkelijkheid getoond.

Niet eerder.

Niet later.

Alleen tijdens het oversteken.

Dat is de reden waarom geen enkel boek een ervaring kan vervangen.

Geen enkele raad kan een keuze vervangen.

Geen enkele theorie kan een geleefd leven vervangen.

We kunnen ons voorbereiden.

We kunnen studeren.

We kunnen luisteren.

Maar de overgang is altijd aan ons.

En het is een eenzame overgang.

Mensen kunnen je vergezellen tot aan de rand.

Ze kunnen je aanmoedigen.

Ze kunnen je steunen.

Ze kunnen van je houden.

Maar de laatste stap behoort altijd toe aan wie hem zet.

Mettertijd begon ik de rand niet als een hindernis te zien maar als een uitnodiging.

Een uitnodiging om te treden uit wat ik al kende.

Om op te houden mezelf te definiëren door wat ik had gedaan.

Om ruimte te laten voor wat ik nog kon worden.

Dit besef veranderde mijn verhouding tot de toekomst.

Ik hield op haar als een bestemming te beschouwen.

Ik begon haar als een gebied van verkenning te beschouwen.

Ik hoefde haar niet te beheersen.

Ik moest haar oversteken.

Het is een enorm verschil.

Want controle brengt spanning voort.

Verkenning brengt nieuwsgierigheid voort.

En nieuwsgierigheid is een van de meest elegante vormen van moed.

Als ik vandaag terugkijk, herinner ik me niet alle resultaten.

Ik herinner me niet alle getallen.

Ik herinner me niet alle overwinningen.

Wat ik me daarentegen herinner, zijn de randen.

De momenten waarop ik had kunnen omkeren en het niet deed.

De momenten waarop ik de deur had kunnen sluiten en haar opende.

De momenten waarop ik de zekerheid had kunnen kiezen en ik de mogelijkheid koos.

Het is niet altijd goed gegaan.

Soms heb ik me vergist.

Soms heb ik een hoge prijs betaald.

Maar telkens heb ik iets geleerd dat ik niet had kunnen leren door stil te blijven staan.

En dat is wat telt.

Aan het einde van het leven worden we niet alleen bepaald door wat we hebben gebouwd.

We worden ook bepaald door de grenzen die we de moed hadden over te steken.

Want elk menselijk wezen bezit een rand.

Een onzichtbare lijn waarachter de volgende versie van zichzelf begint.

De meeste mensen bekijken haar van veraf.

Sommigen naderen haar.

Weinigen steken haar over.

Ik weet niet of ik moedig ben geweest.

Ik weet alleen dat ik, telkens wanneer het leven me voor een rand bracht, heb geprobeerd niet terug te wijken.

Want daar wordt de wereld groter.

Daar wordt het menselijk wezen waarachtiger.

Daar gaat het verhaal verder.

Voorbij de rand.